

## Utbildningsinspektion i Vikbolandsskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1–9

Obligatorisk särskola årskurs 1–10

### Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Norrköpings kommun och besökt Vikbolandsskolan den 23 oktober samt 6-7 november år 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida. ([www.skolverket.se/Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

### Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Vikbolandsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Vikbolandsskolan intervjuades ett urval av personal, elever, föräldrar samt rektorerna. Inspektörerna besökte även lektioner i olika årskurser samt förskoleklass. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

### Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

| Vikbolandsskolan      | Antal elever |
|-----------------------|--------------|
| Förskoleklass         | 28           |
| Grundskola            | 431          |
| Obligatorisk särskola | 3            |

Källa: Skolans egna uppgifter

Utbildningen vid Vikbolandsskolan omfattar förskoleklass, grundskola årskurserna 1–9 samt obligatorisk särskola. Vikbolandsskolan ingår tillsammans med skolorna Dagsberg, Kättinge och Tåby i det så kallade Vikbolandsspåret, som i sin tur är en del av Bråviksområdet i Norrköpings kommun. I Vikbolandsspåret samarbetar skolorna kring vissa utvecklingsområden, till exempel likabehandlingsplanen.

Då Vikbolandsskolan är den enda skolan i Vikbolandsspåret som omfattar de högre årskurserna 7–9 går flertalet av eleverna från de övriga skolorna i Vikbolandsspåret sina sista tre år i grundskolan i Vikbolandsskolan. Skolan har ett stort geografiskt upptagningsområde.

I Vikbolandsskolan finns två rektorer. En rektor har funnits på skolan i cirka fem år medan det på den andra tjänsten skett flera byten. Vid inspektionsbesöket var rekryteringen av en ny rektor i sitt slutskede och på tjänsten fanns en vikarierande rektor. Skolans personal och elever är organiserade i fem arbetslag; ett för förskoleklass till årskurs 3, ett för årskurserna 4–6 samt tre arbetslag för årskurserna 7–9. Rektorerna har fördelat arbetslagen mellan sig. Generellt pratar både elever och personal om två skolor; en skola för de lägre årskurserna (F–6) och en för de högre årskurserna (7–9). I rapporten används därför begreppen de lägre årskurserna för F–6 och de högre årskurserna för 7–9 när förtydligande behöver göras.

### Helhetsbedömning

I Vikbolandsskolan finns förutsättningar att ge elever undervisning av god kvalitet. Personalen har i hög utsträckning utbildning för den undervisning de bedriver. Nationell statistik visar att skolans betygresultat på en övergripande nivå är likvärdig med riket. Det finns dock stora skillnader i måluppfyllelsen i olika ämnen och mellan pojkar och flickor. Detta har inte uppmärksammats av skolan. Överlag följs skolans resultat upp i ringa omfattning vilket gör att dessa inte ligger till grund för förändringar av undervisningen. Resultatuppföljning är ett redskap för att dels förändra undervisningen så att fler elever ges möjlighet att nå målen, dels för att utveckla det kollegiala samarbetet kring bedömning och betygssättning. Uppföljningar och analyser av skolans resultat bör ligga till grund för förbättringar av skolans verksamhet så att alla elever ges möjlighet att nå målen.

I Vikbolandsskolan har det de senaste åren gjorts flera rektorsbyten på en av tjänsterna. Rektorn på den andra tjänsten har under perioden tagit ansvar för skolan som helhet både för att skapa kontinuitet och arbeta med förbättringsinsatser. Den rektor som varit på skolan under en längre tid har målmedvetet påbörjat flera av de utvecklingsarbeten som varit nödvändiga. Bland annat har detta gällt arbetet kring elevernas trygghet och miljö och skolans arbete med särskilt stöd. Enligt samtliga intervjuade visar sig rektorns målmedvetenhet i att skolan har blivit en trygg plats att vistas på och att det särskilda stödet har utvecklats. Dock har bytena av rektorskollega inneburit att utvecklingstakten emellanåt har stannat av och att vissa utvecklingsområden har blivit eftersatta. Utvecklingen i de olika arbetslagen har även varierat vilket lett till att både elever, föräldrar och personal upplever att det finns flera skolor i skolan och att det spretar åt olika håll. Många lärare och elever ger uttryck för att det saknas skolgemensamma diskussioner och ställningstaganden som alla kan samlas kring. Samarbetet mellan lärare i de lägre och i de högre

årskurserna kan utvecklas. Även i och mellan arbetslagen som arbetar kring elever i samma åldersgrupp saknas forum för samarbete. Vikten av arbetslaget betonas oerhört starkt bland lärarna, ”det är arbetslaget som känns som ens hemvist” som en lärare uttryckte det. Genom omorganisation av arbetslagen och införandet av ämneslärarträffar finns nu kommunikationsmöjligheter mellan arbetslagen så att de därigenom ska kunna utveckla en samsyn inom skolan. Inspektörerna ser positivt på det påbörjade arbetet men bedömer att skolan ytterligare behöver utvecklas för att skapa arenor för gemensam diskussion om skolans mål och utveckling.

### **Brister som måste åtgärdas**

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan genomför inte en systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till målen i årskurserna 5 och 9 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen, 2 kap. 2 § särskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram i enlighet med grundskoleförordningen (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning innehåller inte bedömning av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

### **Områden som är i behov av förbättringsinsatser**

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen.
- Skolan behöver förbättra sitt arbete med att skapa arbetsro för eleverna.
- Skolans arbete med bedömning och betygssättning bör förbättras.
- Skolans kvalitetsarbete och kvalitetsredovisning bör utvecklas.
- Skolans hantering av betygskatalogen bör förbättras.

## Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *ansevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

### 1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Inspektörerna granskar om utbildningen ger kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Vidare granskas vilka förutsättningar kommun och skola ger för att eleverna ska nå målen.

#### 1.1 Kunskapsresultat

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om eleverna tillägnar sig goda kunskaper i förhållande till läroplanens och kursplanernas mål.

**Kommentar:** Den bedömning som inspektörerna har gjort grundar sig på nationell statistik samt skolans egna uppgifter om resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 5. I tabellbilagan sist i rapporten redovisas resultat för Vikbolandsskolan. Dessa resultat visar att skolans samlade kunskapsresultat ligger i nivå med riket, men att betygsresultaten i vissa ämnen avviker markant i jämförelse med riket.

Resultaten av de nationella ämnesproven för åren 2006 och 2007 i årskurs 5 visar att måluppfyllelsen i de tre ämnena engelska, matematik och svenska varierar. Mellan 70 och 88 procent av eleverna bedöms uppnå målen. Pojkarnas måluppfyllelse enligt det nationella ämnesprovet i svenska var endast 56 procent år 2007. I övriga ämnen och årskurser bland de lägre årskurserna saknas dokumentation kring skolans resultat.

Utifrån de tre variablerna andel elever i årskurs 9 som uppnått målen i samtliga ämnen, andel behöriga till nationella program samt genomsnittligt meritvärde, är Vikbolandsskolans måluppfyllelse i nivå med riket. Statistiken för de senaste åren visar att andelen elever i Vikbolandsskolan som har uppnått målen i samtliga ämnen har ökat och nu är högre än för kommunen som helhet och riket. Av statistiken framgår även att pojkarnas resultat har förbättrats.

Nationell statistik visar att resultaten i vissa ämnen avviker negativt i jämförelse med

riket. I ämnet bild är det till exempel drygt tre gånger fler elever som inte når målen i jämförelse med riket år 2007. I ämnet musik är det betydligt färre elever som erhåller betyget Mycket väl godkänt i jämförelse med riket (8,4 procent jämfört med 16,8 procent). Liknande resultat går att utläsa i andra ämnen, till exempel i moderna språk. Inspektörerna bedömer att skolan bör vidta åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen.

## 1.2 Uppföljning av kunskapsresultaten

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om resultatet av skolans verksamhet följs upp kontinuerligt så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden.

**Bedömning av området Uppföljning av kunskapsresultaten:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området är av mindre god kvalitet då skolan inte gör uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i samtliga ämnen samt att det saknas en samlad bild av skolans resultat.

### Uppföljning av skolans resultat i alla ämnen

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

I de lägre årskurserna i Vikbolandsskolan finns sammanställningar utifrån resultaten av de nationella proven i ämnena svenska, engelska och matematik i årskurs 5. I övriga ämnen och årskurser finns ingen samlad bild av resultaten. I de högre årskurserna sker uppföljning genom att varje enskild lärare har kunskap om sina undervisningsgrupper. Till viss del vidareförs denna information inom det egna arbetslaget. I årskurs 8, när eleverna får sitt första betyg, gör studievägledaren och skolans speciallärare en sammanställning över vilka elever som inte har fått betyg i något ämne för att kartlägga behovet av särskilt stöd. Resultatuppföljning i syfte att utvärdera undervisningen sker i ringa omfattning. Utifrån intervjuer med lärare kan inspektörerna konstatera att lärarna inte har kännedom om skolans samlade resultat och de kan därför inte heller peka på förändringar av undervisningen utifrån dessa. Skolan gör inte heller uppföljningar i förhållande till målen i årskurs 5 och 9 i samtliga ämnen vilket måste åtgärdas.

### 1.3 Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna utvärderar varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas mål i samtliga ämnen,
- om kontinuerliga utvecklingssamtal, med stöd av den individuella utvecklingsplanen, genomförs samt att ett samtal förs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att analysera och främja elevernas kunskapsutveckling,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betygs katalog förs på ett rättssäkert sätt,
- om betyg sätts enligt författningarna krav.

**Bedömning av området Bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att skolans arbete med bedömning, betygssättning och kommunikation av resultat är av mindre god kvalitet vilket motiveras nedan.

#### Betygssättning utifrån all tillgänglig information

Enligt grundskoleförordningen ska betyg bestämmas med hjälp av de mål som eleven enligt kursplanerna ska ha uppnått och utifrån de betygskriterier som har fastställts för ämnena. Enligt läroplanen ska läraren vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna.

I hela Vikbolandsspåret pågår kompetensutveckling kring bedömning och betygssättning kopplat till läroplanens och kursplanernas mål. I samband med detta pågår inom Vikbolandsskolan ett arbete för att stärka ämneslärares diskussioner kring bedömning och betygssättning. Bland lärarna som undervisar i de lägre årskurserna förekommer inte motsvarande diskussioner och intresset för att ha kollegiala samtal varierar. Lärare i de högre årskurserna uttrycker dock ett behov av att diskutera bedömning och betygssättning med kollegor i högre utsträckning än vad som nu sker. Inspektörerna ser positivt på det arbete som sker men vill också understryka att frågor om bedömning och betygssättning bör föras av alla lärare inte enbart av dem som ska sätta betyg. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör utveckla sitt arbete kring bedömning och betygssättning.

Både elever och lärare ger uttryck för att resultaten av de skriftliga proven har en

avgörande roll vid bedömning och betygssättning. Detta bekräftas även i skolans åtgärdsprogram, där det framgår att det inte alltid är elevens kunskaper som bedöms, utan snarare om eleven har utfört prov och lämnat in uppgifter vid rätt tillfälle. Det finns även en oro bland både elever, föräldrar och personal kring betygssättningen vid byte av lärare då det ibland är oklart hur information om elevers kunskapsutveckling dokumenteras och förs vidare. Rektor bör se till att betygssättning sker utifrån en allsidig kunskap om elevers kunskapsutveckling. Inspektörerna vill även påpeka att rektor säkerställer att betygssättningen i idrott och hälsa följer betygskriterierna för ämnet. Enligt elever ställs krav på att hoppa högt eller springa fort för högre betygssteg vilket inte stämmer med de nationella betygskriterierna.

#### **Användningen av de nationella proven**

Vikbolandsskolan genomför de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik i årskurserna 5 och 9. Resultaten av de nationella ämnesproven påverkar inte undervisningen i någon nämnvärd omfattning, förutom att eleverna som inte bedöms uppnå målen i årskurs 5 och 9 blir särskilt uppmärksammade vid prioriteringar av särskilt stöd.

Jämförelser mellan resultat på de nationella ämnesproven i årskurs 9 och slutbetyg visar en avvikelse mellan provresultat och slutbetyg främst i ämnena engelska och matematik. År 2006 var det exempelvis 7,1 procent av flickorna som deltagit i provet i engelska som inte nådde målen medan 2,9 procent av flickorna inte fick betyg i ämnet. I matematik var det samma år så att fler elever får ett högre betyg i ämnet än vad resultatet på det nationella provet visade. Inspektörerna vill framhålla att det inte finns några krav eller är önskvärt med total samstämmighet mellan provresultaten och enskilda elevers betyg. Lärarna ska dock använda provresultaten som stöd för betygssättningen varför en diskussion om de stora skillnaderna bör vara utgångspunkt för diskussioner om bedömning och betygssättning.

#### **Rättssäker hantering av betygs katalog**

Utfärdandet av betygskatalog är ett myndighetsbeslut. I betygs katalogen får endast rättelse av skrivfel eller liknande göras.

I skolans betygs katalog förekommer många ändringar och flertalet av dessa är föranledda av att lärare ändrat sina bedömningar då eleven gjort om ett prov eller sent visat upp ett större arbete. Detta kan dock inte betraktas som skrivfel eller liknande. Rektor bör därför se till att skolans betygs katalog förs i enlighet med det anförda.

### **1.4 Genomförande av utbildningen**

#### **Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans verksamhet,
- om organisation och varierade arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,

8 (13)

- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,
- om undervisningen är allsidig och saklig,
- om alla som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

**Bedömning av området Genomförande av utbildningen:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | x            |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området är av god kvalitet förutom den avvikelse som anges nedan.

**Mål att sträva mot**

Enligt läroplanen ska mål att sträva mot ange inriktningen på skolans arbete.

I skolan pågår kompetensutveckling för att förbättra skolans arbete med bedömning och betygssättning vilket beskrivits ovan. Detta arbete tar sin utgångspunkt i att utveckla undervisningen utifrån målen att sträva mot. Inspektörerna vill understryka vikten av detta arbete då det i olika samtal framkom att undervisningen i dag i alltför hög grad styrs av målen att uppnå.

**1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov****Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov,
- om skolan uppmärksammar och hjälper elever i behov av särskilt stöd,
- om åtgärdsprogram alltid upprättas vid särskilda stödinsatser.

**Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | x                   |              |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att arbetet med anpassning av verksamheten till elevernas behov är av mindre god kvalitet vilket beskrivs nedan.

**Åtgärdsprogram**

Om det visar sig att en elev är i behov av särskilt stöd, ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Utifrån de åtgärdsprogram som inspektörerna har tagit del av, begränsas i flertalet

fall åtgärden till att beskriva antalet timmar som eleven ska få antingen hos någon av skolans speciallärare eller i skolans studiegård. Beskrivningar av vilka arbetssätt och arbetsformer som bäst tillgodoser elevens behov saknas i stor utsträckning. Vidare saknas utvärderingsbara och konkreta mål som eleven ska nå. Ett delmål i ett av skolans åtgärdsprogram kan till exempel vara ”komma igång med svenska, matematik, engelska, närvaro”.

Inspektörerna bedömer att skolan måste vidta åtgärder så att det i åtgärdsprogrammen framgår de åtgärder som skolan avser vidta och hur dessa ska följas upp och utvärderas.

#### **Elever i behov av särskilt stöd**

Vid inspektionen framkommer att behovet av särskilt stöd uppmärksammas, men att elever och föräldrar upplever att stödåtgärder ofta sätts in sent. De uppger att lärare vid utvecklingssamtal kan prata om att det inte går så bra för eleven men att skolan vill avvakta med särskilt stöd. Inspektörerna vill påpeka vikten av att diskussioner om elevers kunskapsutveckling och skolans arbete med individanpassning och särskilt stöd förs så att elever och föräldrar ges en tydlig bild av skolans bedömning och de åtgärder som vidtas.

## **2 NORMER OCH VÄRDEN**

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att hos eleverna utveckla normer och värden i enlighet med styrdokumentet för vårt skolväsende.

Enligt skollagen ska utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna ska utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna ska också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och eleverna ska kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

### **2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro**

**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- förekomsten av trakasserier eller annan kränkande behandling,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med bestämmelserna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

**Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | X                   |              |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att skolans arbete med normer och värden i studiemiljö och samvaro är av mindre god kvalitet då skolan behöver förbättra sitt arbete kring elevernas arbetsro och då skolans likabehandlingsplan inte uppfyller förordningens krav.

**Elevernas arbetsro**

Resultat från en enkät som skolan genomfört visar att en stor andel av eleverna upplever att arbetsron i klassrummen är dålig. Detta bekräftas även i de intervjuer som gjordes under inspektionsbesöket. I skolan finns inget gemensamt ställningstagande till hur denna problematik ska bearbetas, utan det blir upp till varje enskild lärare att försöka lösa situationen. Elever uttrycker önskemål om att det vore bra om skolan gemensamt kunde komma överens om vad som gäller eftersom de har så många olika lärare och kommer från många olika skolor. Nu testar sig många elever fram till vilken den absoluta gränsen är för den enskilde läraren. Mycket tid ägnas åt detta vilket påverkar arbetsron negativt. Skolans personal bör arbeta gemensamt för att förändra detta.

**Likabehandlingsplanen**

Varje skola ska upprätta en likabehandlingsplan och dess mål och åtgärder ska vara synliga i det dagliga arbetet och arbetet måste utgå från de lokala förutsättningarna och behoven.

Personalen uppger att skolorna i Vikbolandsspåret till stor del har likvärdiga förutsättningar och problematik. Skolorna har därför gemensamt utarbetat en likabehandlingsplan då de tycker att det är av vikt att samtliga elever, föräldrar och personal möts av samma information, ställningstaganden och rutiner. Personalen är emellertid medveten om att även om likheterna är många, finns det skillnader vilket de till viss del försökt att synliggöra i planen. Vikbolandsskolans specifika förutsättningar och arbetssätt kring värdegrundsfrågor synliggörs dock inte i likabehandlingsplanen vilket är ett krav enligt lagen. Detta måste skolan åtgärda.

**3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE**

Inom detta granskningsområde behandlas verksamhetens ledning och personal och om kommunen och skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektors och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur kommunens och skolans uppföljningssystem fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

### 3.1 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektor håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektor som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten utvecklas i riktning mot de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

**Bedömning av området Rektors ansvar:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | x            |                     |

**Motivering:** Rektorerna tar i huvudsak ansvar för de uppgifter som omfattar uppdraget. Inspektörerna vill dock påpeka vikten av att rektorerna ser till att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

### 3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att professionellt kunna utföra sina arbetsuppgifter,
- om rektor genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

**Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | x            |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att personalens utbildning och kompetens i huvudsak stämmer överens med författningarnas krav.

### 3.3 Tillgång till utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,

12 (13)

- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och om den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för enstaka inslag som innebär en obetydlig kostnad.

**Bedömning av området Tillgång till utbildning:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       |                     | x            |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att området överensstämmer med bedömningspunkterna.

**3.4 Kvalitetsarbete****Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete med syftet att nå målen i styrdokumentet,
- om det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

**Bedömning av området Kvalitetsarbete:**

| Ej godtagbar kvalitet | Mindre god kvalitet | God kvalitet | Mycket god kvalitet |
|-----------------------|---------------------|--------------|---------------------|
|                       | x                   |              |                     |

**Motivering:** Inspektörerna bedömer att skolans arbete inom området är av mindre god kvalitet vilket motiveras nedan.

**Kvalitetsarbetet**

Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Arbetslagen i Vikbolandsskolan följer upp sitt arbete och sammanställer en egen arbetsplan och en kvalitetsredovisning som sedan används som underlag för den skolgemensamma kvalitetsredovisningen. Vid inspektionen har flera skolgemensamma utvecklingsområden lyfts fram som viktiga av både personal och rektor.

Flertalet av de intervjuade ger uttryck för att frågorna diskuteras i det egna arbetslaget, men att avståndet till övriga arbetslag är stort. Som beskrivits i tidigare avsnitt följer inte skolan upp elevers resultat i alla ämnen i årskurserna 5 och 9. Sådana uppföljningar kan ge ytterligare underlag i skolans förbättringsarbete.

**Kvalitetsredovisningen**

En skolas kvalitetsredovisning ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse.

Skolans kvalitetsredovisning beskriver och bedömer måluppfyllelsen inom flera väsentliga områden. Där finns även exempel på att vidtagna åtgärder lett till goda resultat. De åtgärder som beskrivs för att öka måluppfyllelsen inom olika områden är dock endast formulerade som att åtgärder ska vidtas eller att arbetet ska utvecklas. Vilka åtgärder som ska vidtas är dock sällan beskrivet. Detta gör det svårt att följa upp och värdera effekter av vidtagna åtgärder. Skolan bör därför förbättra kvalitetsredovisningen på denna punkt.

Skolans kvalitetsredovisning saknar bedömning av kunskapsresultat i fler ämnen än engelska, matematik och svenska vilket måste åtgärdas.

Datum

2008-05-06

Ort

Linköping

Malin Lundquist

Ewa Hallberg



**Tabell 1:** Resultatmått för elever, årskurs 9

|                                            | Vikbolandsskolan |       |       | Norrköpings kommun |       |       | Riket |       |       |
|--------------------------------------------|------------------|-------|-------|--------------------|-------|-------|-------|-------|-------|
|                                            | 2005             | 2006  | 2007  | 2005               | 2006  | 2007  | 2005  | 2006  | 2007  |
| Andel (%) som nått målen i alla ämnen      | 66,3             | 75,9  | 78,5  | 71,4               | 72,8  | 74,0  | 75,5  | 76,0  | 75,9  |
| Andel (%) behöriga till nationella program | 90,2             | 86,5  | 87,9  | 85,8               | 88,3  | 87,1  | 89,2  | 89,5  | 88,8  |
| Genomsnittligt meritvärde                  | 196              | 205,8 | 205,4 | 200,4              | 200,2 | 204,0 | 206,3 | 206,8 | 207,2 |

Källa: Skolverkets statistik

**Tabell 2:** Slutbetyg fördelat på kön

|                                                   | Vikbolandsskolan |       |       | Riket |       |       |
|---------------------------------------------------|------------------|-------|-------|-------|-------|-------|
|                                                   | 2005             | 2006  | 2007  | 2005  | 2006  | 2007  |
| <b>Andel (%) som nått målen i alla ämnen</b>      | 66,3             | 75,9  | 78,5  | 75,5  | 76,0  | 75,9  |
| Flickor                                           | 80,0             | 80,0  |       | 78,8  | 79,4  |       |
| Pojkar                                            | 55,8             | 71,4  |       | 72,3  | 72,6  |       |
| <b>Andel (%) behöriga till nationella program</b> | 90,2             | 86,5  | 87,9  | 89,2  | 89,5  | 88,8  |
| Flickor                                           | 92,5             | 92,9  | 83,3  | 90,7  | 90,7  | 91,1  |
| Pojkar                                            | 88,5             | 79,4  | 91,5  | 87,7  | 88,3  | 87,5  |
| <b>Genomsnittligt meritvärde</b>                  | 196              | 205,8 | 205,4 | 206,3 | 206,8 | 207,2 |
| Flickor                                           | 217,6            | 214,6 | 205,3 | 217,3 | 218,3 | 218,8 |
| Pojkar                                            | 179,4            | 195,9 | 205,5 | 195,8 | 195,7 | 196,4 |

Källa: Skolverkets statistik

**Tabell 3:** Exempel på ämnen där Vikbolandsskolans resultat i årskurs 9 år 2007 avviker markant i jämförelse med riket.

|                                                         | Skolan | Flickor | Pojkar | Riket | Flickor | Pojkar |
|---------------------------------------------------------|--------|---------|--------|-------|---------|--------|
| Andel elever som bedömts <u>inte</u> uppnå målen i bild | 15,0   | 12,5    | 16,9   | 4,0   | 2,7     | 5,2    |
| Andel elever som erhåller betyget MVG* i moderna språk  | 5,3    | 8,8     | 2,4    | 20,7  | 26,6    | 13,8   |
| Andelen elever som erhåller betyget MVG* i musik        | 8,4    | 6,3     | 10,2   | 16,8  | 20,8    | 13,1   |

\* MVG = Mycket väl godkänd

Källa: Skolverkets statistik